Dr hab. n. med. Marek Roslan, prof. UWM
Katedra i Klinika Urologii
Collegium Medicum
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Olsztyn, 9.08.2021r.

Dział Obsługi Rady ds. Nauki i Doktorantów
WPŁYNĘŁO
13. 08. 2021
RND/RDNH-5920-H-27/20/21/11/21

Ocena osiągnięcia naukowego i istotnej aktywności naukowej dr n. med. Edyty Horosz na podstawie wymagań określonych w art. 219, ust. 1pkt 2 ustawy z dn. 20.07.2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.*

Dr n. med. Edyta Horosz ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) w 2002 roku.

W latach 2004-2018 była zatrudniona w I Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W 2005 roku rozpoczęła studia doktoranckie na I Wydziale Lekarskim WUM, których finałem było uzyskanie w 2010 roku stopnia doktora nauk medycznych. na podstawie rozprawy: „Monitorowanie wzrastania płodu u pacjentek z cukrzycą ciążową z uwzględnieniem wskaźników insulinooporności". Promotorem pracy był prof. dr hab.n.med. Mirosław Wielgoś,

Specjalizację z położnictwa i ginekologii Habilitantka uzyskała w 2012 roku.

W 2018 roku rozpoczęła pracę w Oddziale Ginekologiczno-Położniczym Międzyleskiego Szpitala Specjalistycznego, kierowanym przez Prof. Ewę Barcz, pełniąc funkcję zastępcy kierownika Oddziału.

Dr n. med. Edyta Horosz jest utalentowaną nauczycielką akademicką. W ramach zatrudnienia w I Klinice Położnictwa i Ginekologii WUM, od 2005 do 2018 roku prowadziła wykłady, seminaria i ćwiczenia z zakresu położnictwa i ginekologii dla studentów I Wydziału Lekarskiego, Wydziału Nauki o Zdrowiu oraz Oddziału

Stomatologii. Początkowo pracę dydaktyczną rozpoczęła jako doktorantka I Wydziału Lekarskiego, następnie na stanowisku asystenta, a po uzyskaniu specjalizacji w dziedzinie położnictwa i ginekologii na stanowisku adiunkta i starszego wykładowcy. Prowadziła również wykłady dotyczące cukrzycy ciążowej dla lekarzy specjalizujących w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz współpracowała ze Stowarzyszeniem Osób z Nietrzymaniem Moczu „UroConti", w celu edukacji i pogłębiania świadomości społecznej zakresie uroginekologii.

Dorobek naukowy dr n. med. Edyty Horosz stanowi 17 prac pełnotekstowych w czasopismach z Listy Filadelfijskiej, w tym 12 opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora, o łącznym współczynniku wpływu **IF 34,287** i punktacji MNiSW 767 pkt. Dorobek po doktoracie uzupełnia **1** opis przypadku **(IF-0,411, MNiSW 15 pkt.); 9 rozdziałów** w podręcznikach krajowych, **6 streszczeń** ze zjazdów międzynarodowych opublikowanych w suplementach czasopism. **Liczba cytowań** (bez autocytowań) według bazy **Scopus** na dzień 29.10.2020 wynosi **93**, a wg tej samej bazy **Indeks Hirscha** wyniósł **6.**

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w **9** publikacjach (ponad połowa) Habilitantka jest pierwszym autorem.

Ocena istotnej aktywności naukowej

Opis pozostałej aktywności naukowej przedstawionej w autoreferacie wydaje się skromny, niemniej wyniki pracy naukowej zostały zamieszczana na łamach czasopism o znaczącym współczynniku wpływu i tym samym punktacji MNiSW

Aktywność naukowa dr med. Edyty Horosz obejmuje kilka wątków tematycznych.

Wcześniejsze zainteresowania naukowe Habilitantki skupiały się przede wszystkim na **problematyce cukrzycy ciążowej** oraz związanych z nią potencjalnych powikłań, w tym najczęściej występujących zaburzeniach wzrastania w postaci

makrosomii płodu. Wynikiem badań nad oceną biochemicznych i ultrasonograficznych markerów predysponujących do wystąpienia makrosomii płodu oraz innych zaburzeń w przebiegu cukrzycy ciążowej była praca doktorska, którą obroniła z wyróżnieniem w 2010 roku oraz cykl publikacji stanowiących jej uzupełnienie.

Drugim wyróżniającym się aspektem pracy naukowej Habilitantki jest **uroginekologia i schorzenia dna miednicy.** Z tego zakresu powstały 3 wyróżniające się prace naukowe, w których najczęściej poruszane są zagadnienia dotyczące leczenia zaburzeń statyki narządów miednicy mniejszej i ich następstw. Publikacja *Majkusiak W, HoroszE, Tomasik P, Zwierzchowska A, Wielgoś M, Barcz E. Quality of life assessment in women after cervicosacropexy with polypropylene mesh for pelvic organ prolapse: a preliminary study. Prz Menopauzalny. 2015 Jun;14(2):126-9* jest pierwszą analizą wyników leczenia zaburzeń statyki narządów miednicy mniejszej w zakresie defektu apikalnego (w stopniu IIIc oraz IV w skali POPQ), u pacjentek operowanych w naszym ośrodku, u których drogą laparotomii wykonano fiksację szyjki macicy do więzadła podłużnego przedniego kręgosłupa na wysokości promontorium. Podczas 18.-miesięcznej obserwacji wykazano, że korekta statyki wiązała się z istotną poprawą jakości życia, w tym również seksualnego, redukcją retencji moczu i związanych z nią objawów zespołu pęcherza nadaktywnego.

W innych pracach - powstałych we współpracy z ośrodkiem uroginekologii w Evangelisches Krankenhaus Hagen-Haspe w Niemczech - przeprowadzono populacyjną ocenę długości cewki moczowej oraz identyfikację epidemiologicznych czynników wpływających na ten parametr. Wykazano, że 30% pacjentek posiada statystycznie istotną większą lub mniejszą długość cewki moczowej i zwrócono uwagę na konieczność indywidualizacji techniki operacyjnej na podstawie przedoperacyjnej oceny tego parametru.

Przeanalizowano również ważne zagadnienie kolejnej operacji wszczepienia taśmy podcewkowej u kobiet, u których usunięto pierwotny sling z powodu jego nieskuteczności i nieprawidłowego miejsca implantacji. W badaniu wykazano, że powtórna operacja jest prawie tak samo skuteczna jak pierwotna (różnica pomiędzy grupą z pierwotną i wtórną implantacją taśmy nieistotna statystycznie), wskazując, że jest to najbardziej korzystna opcja postępowania, u pacjentek u których po pierwszorazowym wszczepieniu taśmy podcewkowej występuje przetrwałe nietrzymania moczu lub obserwuje się występowanie wczesnych i odległych powikłań pooperacyjnych.

Kolejne ważne zagadnienie, które zbadała Habilitantka, to zależność pozycji slingu w stosunku do długości cewki moczowej i potencjalnej migracji taśmy w okresie pooperacyjnym a skutecznością procedury (*Majkusiak W, Pomian A, Tomasik P, Horosz E, Zwierzchowska A, Kociszewski J, Barcz E. Does the suburethral sling change its location? Int J Urol. 2017 Dec;24(12):848-853*). W pracy potwierdzono brak istotnego klinicznie zjawiska migracji taśmy wnioskując, że suboptymalne położenie taśmy podcewkowej jest wynikiem pierwotnie nieprawidłowego miejsca implantacji taśmy, a nie jej migracji.

W kręgu zainteresowań Habilitantki znalazła się również problematyka **zdrowia psychicznego** u kobiet ciężarnych oraz **ginekologii onkologicznej**.

Ocena osiągnięcia naukowego

Najważniejszym osiągnięciem naukowym dr med. Edyty Horosz jest cykl czterech prac oryginalnych zatytułowany „**Ruchomość szyi pęcherza moczowego jako czynnika ryzyka wystąpienia wysiłkowego nietrzymania moczu oraz ocena obiektywnych i subiektywnych wyników leczenia operacyjnego WNM**". Wszystkie składające się na osiągnięcie artykuły zostały opublikowane w czasopismach z Listy Filadelfijskiej, a ich

łączny **współczynnik wpływu (IF) wynosi 12,685.** Należy podkreślić, że Habilitantka jest pierwszym autorem trzech z czterech wspomnianych artykułów.

Problemy poruszane przez dr Horosz w omawianych publikacjach są naturalną kontynuacją Jej wcześniejszych zainteresowań uroginekologią, a w szczególności nietrzymaniem moczu.

Pierwsza z nich pt. *„Epidemiological features of the bladder neck rest position and mobility*", opublikowana na łamach czasopisma *„Journal of Clinical Medicine*" w 2020 roku, jest uzupełnieniem i rozszerzeniem wiedzy w zakresie czynnościowej anatomii szyi pęcherza moczowego oraz patofizjologii wysiłkowego nietrzymania moczu. Badanie objęło blisko osiemset kobiet, co wyróżnia ją spośród dostępnych w tej dziedzinie publikacji, opartych na wielokrotnie mniejszych grupach pacjentek. Omawiana analiza wykazała większą ruchomość szyi pęcherza moczowego u pacjentek wymagających interwencji chirurgicznej z powodu wysiłkowego nietrzymania moczu (WNM) w stosunku do kobiet z prawidłową kontynencją, potwierdzając znaczenie tego czynnika w patofizjologii WNM.

Druga publikacja *"Demographic risk factors for mid-urethral sling failure. Do they really matter?"* z *„PLoS One"* z 2018 roku, wykazała, że wiek, otyłość oraz liczba porodów nie wpływają na obiektywną oraz subiektywną skuteczność operacji, wskazując na prawidłową technikę operacyjną jako podstawowy i najważniejszy czynnik warunkujący efektywność zabiegu.

Trzecim doniesieniem spośród czterech stanowiących omawiany cykl artykułów jest praca pt. *„Does previous pelvic organ prolapse surgery influence the effectiveness of the suburethral sling procedure*?", która ukazała się również w prestiżowym *„Journal of Clinical Medicine"* w 2020 roku. W pracy przeanalizowano bezpieczeństwo i skuteczność jednoczasowej operacji zaburzeń statyki oraz nietrzymania moczu w porównaniu do

operacji dwuetapowej. Uzyskane wyniki wskazały, iż procedura dwuetapowa w przypadku współistnienia zaburzeń statyki narządów miednicy mniejszej oraz wysiłkowego nietrzymania moczu jest bezpieczna i wykazuje skuteczność równą operacjom pierwotnej implantacji taśmy, niezależnie od rodzaju wcześniej zastosowanej operacji naprawczej w zakresie statyki.

W 2020 roku również w *„Journal of Clinical Medicine"* ukazała się kolejna praca Habilitantki p.t. "***Impact of midurethral sling implantation on sexual function in women with stress urinary incontinence***", w której wykazano, że zakończone sukcesem terapeutycznym leczenie operacyjne wysiłkowego nietrzymania moczu w znaczącym stopniu korzystnie wpływa na poprawę jakości życia seksualnego. Przetrwałe nietrzymanie moczu oraz powikłanie pooperacyjne w postaci zespołu pęcherza nadreaktywnego wydają się być najważniejszym czynnikiem braku poprawy w zakresie tej sfery życia operowanych kobiet.

Po zapoznaniu się z cyklem publikacji, zgłoszonych do osiągnięcia naukowego, recenzent przekonuje się, że dr n. med. Edyta Horosz zasługuje, by uznać Ją samodzielnym pracownikiem nauki. Zgłoszony cykl prac jest tematycznie spójnym, wartościowym i oryginalnym osiągnięciem naukowym Autorki, które w istotny sposób przyczynia się do rozwoju uroginekologii, w szczególności ustalenia ważnych zasad leczenia nietrzymania moczu z użyciem taśm podcewkowych. W sposób dojrzały rozwinęła zagadnienia właściwej kwalifikacji do odpowiedniego leczenia nietrzymania moczu u kobiet z użyciem taśm podcewkowych, potwierdziła znaczenie właściwej techniki operacyjnej dla poprawy wyników leczenia oraz rolę sukcesu terapeutycznego na poprawę jakości życia seksualnego. Zarówno w publikacjach jak i działalności popularyzującej

uroginekologię zwróciła uwagę, jak istotne jest pogłębianie wiedzy i umiejętności w zakresie nietrzymania moczu, zrozumienie patomechanizmów choroby, czynników predysponujących do jej wystąpienia, umożliwiając właściwe działania profilaktyczne oraz doskonalenie stosowanych procedur medycznych.

Dr n. med. Edyta Horosz jest dojrzałą klinicystką i naukowcem, mającą zdolność krytycznej oceny prowadzonych badań. Cykl pełnotekstowych artykułów zatytułowany *„Ruchomość szyi pęcherza moczowego jako czynnika ryzyka wystąpienia wysiłkowego nietrzymania moczu oraz ocena obiektywnych i subiektywnych wyników leczenia operacyjnego WNM"* oparty jest na przemyślanej koncepcji, wynikającej z wieloletniego doświadczenia klinicznego i stanowi kolejny krok na drodze poszukiwania narzędzi poprawiających leczenie kobiet z nietrzymaniem moczu. Pomimo nieco skromnego całkowitego dorobku naukowego należy podkreślić, że osiągnięcie naukowe Habilitantki jakim jest zaprezentowany cykl publikacji, zostało wypracowane w krótkim czasie a poszczególne artykuły ukazały się w czasopismach z wysokim współczynnikiem wpływu IF i odpowiednio wysoką punktacją MNiSW.

Stawiam zatem wniosek o dopuszczenie dr n. med. Edyty Horosz do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Dr hab. n. med. Marek Roslan, prof. UWM.